

Hukkakauravalvonnan raportti 2018

2692/00.01.02.00.01/2019

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Ruokaviraston raportti
Hyväksymispäivä 15.4.2019

Siemenyksikkö

Hyväksyjä Leena Pietilä

Esittelijä Juha Rantamäki

Lisätietoja juha.rantamaki@ruokavirasto.fi

Sisällysluettelo

1 ARVIO VALVONNAN VAIKUTTAVUUDEN TOTEUTUMISESTA	4
2 VALVONTASUUNNITELMAN TAVOITTEET JA TOTEUTUMINEN	5
3 TOIMINNAN JA TUOTTEIDEN SÄÄNNÖSTENMUKAISUUS.....	7
3.1 Todetut puutteet ja niiden yleisyys	7
3.2 Puutteiden analyysi	8
4 AUDITOINNIT JA MUU SAATU PALAUTE	8
5 ENNALTAEHKÄISEVÄT JA KORJAAVAT TOIMENPITEET	9
5.1 Toimijoiden säädösten tuntemuksen varmistaminen	9
5.2 Toimijoille annetut seuraamukset ja puutteiden korjaamistoimenpiteiden varmistaminen	9
5.3 Valvontajärjestelmään liittyvät korjaavat toimenpiteet	9
6 VALVONNAN RESURSSIT	10
7 MUUTOKSET SEURAAVIEN VUOSIEN TOIMINTAAN	11

1 ARVIO VALVONNAN VAIKUTTAVUUDEN TOTEUTUMISESTA

Hukkakauraan liittyvän valvonnan tarkoituksena on turvata laadukkaan ruuan tuottaminen ylläpitämällä korkealaatuista kasvintuotantoa hukkakauran torjunnasta annetussa laissa (185/2002) ja MMM asetuksessa (326/2002) säädettyjen toimenpiteiden mukaisesti. Viranomaisvalvonnan panevat täytäntöön kuntien yhteistoiminta-alueet (51 kpl) ja ELY-keskusten maaseutuosastot (15 kpl).

Kuntien yhteistoiminta-alueiden valvonnan suoritemäärissä (taulukko 1) on havaittavissa laskeva trendi kaikkien muiden valvontojen paitsi torjuntaohjeiden kohdalla. Yhteistoiminta-alueiden auditointien perusteella tiedetään, että viljelijät pyytävät lohkojen puhtaaksi tarkastuksia heikosti, koska lohkon kuulumista hukkakaurarekisteriin ei pidetä haitallisena. Samoin monivuotisten torjuntasuunnitelmien määräämisen trendi on laskeva. Molemmat seikat vaikuttavat valvonnan vaikuttavuuteen; hukkakaurarekisterissä on turhaan lohkoja, jotka lisäävät valvontakuormaa ja toisaalta monivuotiset torjuntasuunnitelmat edistäisivät pahojen saastuntojen kuriin saamista ja edesauttaisivat lohkon saamista puhtaaksi hukkakaurasta. Yhteistoiminta-alueiden valvonnan vaikuttavuuden voidaan arvioida olevan ennallaan ja em. seikkojen korjaantuminen tehostaisi valvontaa.

ELY-keskusten maaseutuosastojen tekemästä hukkakauravalvonnasta yli 90% tehtiin peltotukivalvonnan yhteydessä. Torjuntasuunnitelmien ja muita tukivalvonnan ulkopuolisia tarkastuksia ELY-keskukset ovat siirtäneet yhä enemmän kokonaan kuntaviranomaisten tehtäväksi. Hukkakauran valvonta tukivalvonnan yhteydessä on lisännyt vaikuttavuutta, koska peltotukivalvonta tehdään pääsääntöisesti tilan koko peltoalalle ja samalla tulee valvottua myös tilalle mahdollisesti määrätty torjuntaohjeet ja -suunnitelmat. Valvonnan kattavuuden lisääntyminen on parantanut valvonnan vaikuttavuutta. Ongelmia on esiintynyt tilanteissa, joissa ELY-keskus on siirtänyt valvonnan kuntaviranomaisen hoidettavaksi ja on jäänyt sopimatta, kenen vastuulla on hoitaa valvonta loppuun.

Evira jatkoi ELY-keskusten ja kuntien maaseutuviranomaisten arviointi- ja ohjauskäyntejä (AJO) ja kouluttamista valvonnan hallinnollisiin menettelytapoihin. AJO-käynnit toteutetaan ELY-keskuksittain.

AJO-käyntien positiivinen vaikuttavuus on tullut esille VASU-raportoinnin yhteydessä. Kunnissa ja ELY-keskuksissa arvostetaan sitä, että ohjaava viranomaisen jalkautuu tarkastelemaan toimintaa.

Vaikuttavuudesta on kertynyt havaintoja myös substanssiasioiden tiimoilta yhteydenpidossa kuntiin ja ELY-keskuksiin, joihin on viime vuosina tehty AJO-käynti. Hukkakauran valvontakäytäntöjä on yhtenäistetty ja kuntien tietämys hallinnollisista menettelytavoista ja hukkakauralain tulkinnasta on parantunut. AJO-käynneillä havaittuihin poikkeamiin on tehty korjaavia toimenpiteitä, usein jo AJO-käynnin aikana. AJO-käynneillä Evira on saanut tärkeää tietoa hukkakauravalvonnan kehittämiseksi, mm. hukkakaurarekisterin uudistamiseen liittyen.

Eviran tekemä hukkakauran tunnistusta ja torjuntaa koskeva video on YouTube-kanavan suosituimpia 'hukkakaura' -hakusanalla löytyviä videoita. Evira tiedotti viljelijöille evira.fi -sivujen, sosiaalisen median ja lehdistötiedotteiden kautta hukkakauran kemiallisen torjunnan ja kitkennän oikeasta ajoittamisesta. Sosiaalisen median kautta tehty tiedotus on vaikuttavuudeltaan tehokasta ja tavoittaa nopeasti useita tuhansia käyttäjiä.

2 VALVONTASUUNNITELMAN TAVOITTEET JA TOTEUTUMINEN

Valvontasuunnitelmassa määriteltiin kuntien viranomaisten, ELY-keskusten ja Eviran tekemälle valvonnalle painopisteitä:

Kuntien maaseutuelinkeinoviranomaiset

- Kunnan on tehtävä katselmus niille peltolohkoille, joilla havaitaan hukkakauraa
- Uusille alueille, joilla on havaittu tai ilmoitettu hukkakauraa, on määrättävä vähintään torjunta-ohje tai tarvittaessa torjuntasuunnitelma
- Torjuntasuunnitelma määrätään peruslohkoille tai muille alueille, joilla on havaittu vakava hukkakaurasaastunta
- Torjuntaohjeista ja torjuntasuunnitelmista on tehtävä hallintopäätös viljelijöille/toimijoille. Ennen päätöksen tekoa toimijaa on kuultava, ellei voida soveltaa Hallintolain 34§ kuulematta jättämisestä.
- Hukkakauran saastuttamat peruslohkot tai muut alueet, jotka ovat siemenviljelmien välittömässä läheisyydessä on erityisesti huomioitava valvonnassa vaikka hukkakaurasaastunta ei olisikaan vakava.
- Hävittämis- ja kitkentämääräysten seurantatarkastuksilla varmistetaan, että määrätty toimenpiteet on tehty annetussa ajassa.
- Voimassa olevien torjunta-ohjeiden ja torjuntasuunnitelmien toteutumisen valvonta
- Hukkakaurattomuustarkastus on tehtävä niille tiloille, jotka ovat pyytäneet tarkastusta tai toisen vuoden tarkastus on mahdollista tehdä.
- Torjuntasuunnitelmatilojen valvonta.
- Hävittämis- ja kitkentämääräysten seurantatarkastuksilla varmistetaan, että määrätty toimenpiteet on tehty annetussa ajassa.
- Hukkakaurarekisterin ylläpito; tarvittavien tietojen lisääminen ja poistaminen peruslohkoittain.
- Viljelijöille suunnatuissa tukikoulutuksissa hukkakaura kannattaa pitää esillä.
- Evara julkaisee tiedotteen alkavista valvonnoista kesäkuussa ja maaseutuelinkeinoviranomaiset voivat käyttää tiedotetta hyväksi paikallisessa tiedottamisessa esimerkiksi paikallislehdissä.

ELY-keskukset

1. Peltovalvontojen yhteydessä tehdään hukkakauravalvontaa.
 - tehdyt hukkakaurahavainnot ilmoitetaan kuntiin hukkakaurarekisterin päivitystä varten.
 - ELY-keskus antaa väliaikaisen torjunta-ohjeen tai siirtää torjunta-ohjeen laatimisen ja sen edellyttämien toimenpiteiden seuraamisen kuntaviranomaisen tehtäväksi.
 - todettujen hukkakaurasaastuntojen hävittämiseen tulee kiinnittää huomiota. Mikäli ELY-keskus siirtää jatkotoimenpiteet kuntaviranomaisen tehtäväksi, varmistetaan, tekeekö kunta vai ELY-keskus jälkitarkastuksen, kun tilalle on annettu kasvuston hävittämismääräys tai vastaava toimenpide.
2. Kohdennetaan hukkakauralain mukaista valvontaa tiloille, joilla on ollut ongelmia torjunnan onnistumisessa.
 - kuntien ilmoittamat ongelmalliset tapaukset tulee ottaa mahdollisuuksien mukaan ELY-keskuksen omaan valvontaan.

- torjuntasuunnitelmien valvontaa jatketaan. ELY-keskus voi siirtää torjuntasuunnitelmien valvonnan kunnille, mutta sen on varmistettava, että kuntaviranomaiselle siirretty valvonta tulee tehdyksi.
3. Siemen- ja rehukaupan markkinavalvonnassa kiinnitetään huomiota sellaisten erien myyntiin, joissa voi olla riskinä hukkakauran leviäminen.
- Auringonkukan siementen (ns. linnunsiemenet) maahantuonnin ja markkinoinnin valvontaa jatketaan ja näytteet otetaan maahantuotavista eristä.
 - Markkinoilla olevista tuotteista, joiden epäillä sisältyvän hukkakauraa, on toimitettava näyte Eviran rehuvalvontaan.

EVIRA

- Eviran siemenyksikkö jatkaa ELY-keskusten ja kuntien maaseutuelinkeinoviranomaisten neuvontaa, kouluttamista ja ohjaamista. Tavoitteena on yhtenäistää käytäntöjä ja varmistaa henkilöstön riittävä tietotaso käytännöissä, jotka koskevat hukkakauralakia, torjuntaohjeita ja -suunnitelmia, pakkokeinojen käyttöä ja hukkakauran tunnistusta.
- Hukkakaurasta tiedotetaan Eviran tiedotussuunnitelman mukaisesti. Evira julkaisee ajankohtaisnostoja internetsivuillaan, sosiaalisessa mediassa ja lehdistä. ELY-keskuksilla ja kuntaviranomaisilla on mahdollisuus käyttää tiedotteita hyväksi paikallisessa tiedottamisessa esim. maakuntalehdissä.
- Evira päivittää olemassa olevaa ohjeistusta ja laati uusia ohjeita kunnille ja ELY-keskuksille hukkakauran valvontaa varten. Hukkakauravalvontaan liittyvät viranomaisille suunnatut materiaalit ja Eviran antama ohjeistus ovat saatavilla Eviran Pikantti-ekstranetissä.
- Evira osallistuu pyydettyä ELY-keskusten ja kuntien henkilöstön koulutus-tilaisuuksiin.

Valvontasuunnitelman toteutuminen kuntien yhteistoiminta-alueilla

Evira seuraa kuntien yhteistoiminta-alueiden toteutuneita valvontamääriä hukkakaurarekisterin tietojen perusteella (taulukko 1). Luvuissa ovat mukana ELY-keskusten aloittamat ja sittemmin kunnille siirtämät valvonnat.

Taulukko 1. Kuntien yhteistoiminta-alueiden (51 kpl) tiloille tekemät hukkakaurasuoritteet 2015-2018

	Puhtaaksi-tarkastuksia 1. vuosi tiloja kpl	Puhtaaksi-tarkastuksia 2. vuosi tiloja kpl	Torjunta- ohje tilalle kpl	Torjunta- suunnitelma tilalle kpl	Hukkakauravalvon- taa, maatiloja (tila- tunnus) kpl
2018	306	188	550	78	* 1659
2017	471	328	476	91	1887
2016	462	410	571	101	1889
2015	542	330	795	105	1929

*Vuoden 2018 suoritteet perustuvat hukkakaurarekisteriin kuten aikaisempienkin vuosien suoritteet. Qlik View- järjestelmän käyttöönotosta johtuen hakumäärittelyt on rakennettu uudelleen ja ne poikkeavat jonkin verran aikaisemmista vuosista. Tarkkuus todennäköisesti on parantunut päällekkäisten suoritteiden vähenemisen myötä.

Valvontasuunnitelman toteutuminen ELY-keskuksissa

ELY-keskusten tekemä hukkakauravalvonnan määrä jäi hieman vajaaksi asetetusta tavoitteesta (taulukko 2). Torjuntasuunnitelmien valvonnasta suurin osa tehdään tukivalvonnan yhteydessä, joten pelkästään hukkakauralain valvontana tehtävän valvonnan osuus on edelleen laskenut.

ELY-keskusten valvojat ottivat ulkolinnuille tarkoitetuista rehuista markkinavalvontana yhteensä 21 näytettä, joista tutkittiin hukkakauran esiintyminen. Näytteet olivat aurin-
gonkukansiementä ja erilaisia siemenseoksia.

Taulukko 2. ELY-keskusten suunnitellut ja toteutuneet hukkakauravalvonnat 2014 - 2018.

ELY-keskukset	suunniteltu yht. kpl	Toteutunut valvonta			Toteutunut valvonta yhteensä
		torjuntasuunnitelmat	hukkakauralaki	peltotukivalvonnan yhteydessä	
2018	1234	140	41	1009	1193
2017	1280	176	64	1083	1323
2016	1186	129	64	990	1183
2015	1128	131	69	995	1195
2014	1195	130	82	943	1155

Valvontasuunnitelman toteutuminen Evirassa

1. Evira teki arviointi- ja ohjauksen kahteen ELY-keskukseen ja seitsemälle yhteistoiminta-alueelle. Kohteena oli yhteensä 42 henkilöä.
2. Evira osallistui kahteen ELY-keskuksen kuntaviranomaisille järjestämään koulutustilaisuuteen. Koulutusten aiheena oli hallinnolliset menettelytavat hukkakauravalvonnassa.
3. Hukkakauran kemiallisen torjunnan ja kitkennän alkamisajoista tiedotettiin evira.fi-sivustolla ja sosiaalisessa mediassa. Sosiaalisen median vaikuttavuus todettiin hyväksi. Ammattilehdille annettiin hukkakauraan liittyviä artikkeleita varten haastatteluita.

3 TOIMINNAN JA TUOTTEIDEN SÄÄNNÖSTEMUKAISUUS

3.1 Todetut puutteet ja niiden yleisyys

Viljelijät ilmoittivat tukihakemusten yhteydessä hukkakauran saastuttamaksi alaksi 400 981 ha, joka oli 17,7 % viljelyssä olevasta peltoalasta (taulukko 3). Hukkakauran saastuttama peltoala kääntyi laskuun palaten vuoden 2016 tasolle. Myös kokonaispeltopinta-ala on edelleen hieman vähentynyt. Hukkakauratilastoa tutkittaessa on otettava huomioon jo useita vuosia jatkunut puhtaaksi tarkastuspyyntöjen pieni määrä. Rekisteriin merkitään joka vuosi uusia saastuneita lohkoja, mutta rekisteristä ei poistu lohkoja, joilla hukkakauraa ei enää esiinny ja jotka voitaisiin tarkastaa puhtaaksi.

Taulukko 3. Hukkakaurasaastunnat 2013 - 2018

Vuosi	Saastunut ha	Vakava saastunta	Peltopinta-ala yhteensä ha	Saastunut peltopinta-ala %
2018	400 981	11 037	2 270 181	17,7
2017	408 059	12 218	2 271 097	18,0
2016	399 352	12 172	2 271 222	17,6
2015	395 881	11 253	2 274 754	17,4
2014	392 386	10 158	2 277 200	17,2
2013	385 740	10 014	2 272 173	17,0

Markkinavalvonnan keräämistä 21:sta ulkolintujen rehuista otetusta näytteestä löytyi hukkakauraa yhdestä auringonkukan tuontierästä. Erään kohdistettiin takaisinvento-toimenpiteet.

3.2 Puutteiden analyysi

Viljelijöiden yleisin puute hukkakauralain noudattamisessa oli oma-aloitteisten torjuntatoimenpiteiden tekemättä jättäminen tai niiden riittämättömyys. Annettuja torjuntaohjeita tai –suunnitelmia jätetään noudattamatta tai noudatetaan puutteellisesti. Suurten tilojen viljelysten sijainti laajalla alueella vaikeuttaa torjuntatoimenpiteiden valvontaa.

Kuntien AJO-käynneillä tuli esille yleisiä ja yksittäisiä puutteita valvonnan toteuttamisessa. Yleisimmät puutteet johtuvat resurssipulasta, valvonnan organisoinnin hajanaisuudesta, vanhentuneesta toimintatavasta (esim. mobiiliperusteisia työvälineitä ei ole olemassa) ja lukuisten muiden hallinnollisten tehtävien aiheuttamasta kiireestä.

4 AUDITOINNIT JA MUU SAATU PALAUTE

Evira teki arviointi- ja ohjauskäynnin seitsemälle yhteistoiminta-alueelle Pohjois-Pohjanmaalla sekä kahteen ELY-keskukseen Pohjois-Pohjanmaalla ja Keski-Suomessa. AJO-käynnit toimivat samalla myös koulutuksena.

AJO-käynneistä saatu palaute on positiivista; kunnissa ja ELYissä arvostetaan, että ohjaava viranomainen jalkautuu ohjauksen kohteisiin.

Taulukko 4. Kuntien AJO-käyntien raporteissa todettiin mm.

Poikkeamia	Torjuntasuunnitelmien hallinto- ja siirtopäätöksiä ei ole tehty, päätöksistä ei ole kuultu toimijaa, ELYn ilmoittamaan hukkakaurahavaintoon ei oltu puututtu lainkaan, torjuntaohjeita on annettu suullisesti, hukkakaurarekisterin merkintöjä ei ole tehty
Kehittämiskohteita	Vuosittaisen valvonnan suunnittelu ja yhtenäistäminen YTA-alueella, loma-aikoina valvontahenkilöstön tavoitettavuus, Eviron valvontasuunnitelman käyttöönotto, hukkakaurarekisterin ajantasaistaminen ns. <i>*Keski-Suomen mallin</i> mukaan
Hyviä käytäntöjä	Henkilöstön yhteiset ”kalibrointi”-palaverit valvontakauden alkessa, valvontaa tehdään ammattimaisella otteella, sähköinen arkistointi, yhteydenpito paikallisiin maatalousurakoitsijoihin

Lisäksi maaseutuviranomaiset esittivät runsaasti kehittämisehdotuksia, jotka koskivat hukkakaurarekisteriä ja sen kehittämistä, Eviran toimintaa, viranomaisten yhteistyötä, tukijärjestelmää ja hukkakaura-asetuksen ajantasaistamista.

**Keski-Suomen malli:* YTA-alueet pyrkivät ajantasaistamaan hukkakaurarekisterin ennen maakuntauudistusta: Maaseututoimi lähetti kaikille hukkakaurarekisterissä oleville tiloille kirjeen, jossa oli listattuna tilan rekisterissä olevat lohkot. Viljelijät palauttivat listan täydennettynä omalla näkemyksellään lohkojen hukkakauratilanteesta. Kunnasta otettiin yhteyttä tiloille, jotka eivät vastanneet kyselyyn.

5 ENNALTAEHKÄISEVÄT JA KORJAAVAT TOIMENPITEET

5.1 Toimijoiden säädösten tuntemuksen varmistaminen

ELY-keskusten ja kuntien yhteistoiminta-alueiden virkamiehille annettujen koulutusten aiheena olivat hallinnolliset menettelytavat ja hukkakauralain ja -asetuksen määrittämien toimenpiteiden soveltaminen käytäntöön.

5.2 Toimijoille annetut seuraamukset ja puutteiden korjaamistoimenpiteiden varmistaminen

Kuntien maaseutuelinkeinoviranomaisia ohjeistettiin tekemään hukkakauralain vaatima katselmus uusille hukkakauraesiintymille ja laatimaan vähintään torjuntaohje. Toimijat, jotka eivät hoitaneet torjuntatoimenpiteitä tai torjunnan laiminlyönti oli toistuvaa, pyrittiin saamaan ELY-keskuksen täydentävien ehtojen valvontaan. Täydentävien ehtojen laiminlyönnistä saattoi olla seurauksena tulotukien leikkaus laiminlyönnin vakavuuden ja toistuvuuden perusteella.

5.3 Valvontajärjestelmään liittyvät korjaavat toimenpiteet

Kunnille annettu hukkakauraa koskeva ohjeistus on päivitettävä kokonaisuudessaan. Toteuttaminen ajoittuu vuoteen 2019. Eviran Pikantti-extranet otettiin käyttöön kesällä 2018 ja se korvasi MAVIn Aitan ja Eviranetin.

Yhtenäisen raportoinnin aikaansaamiseksi Ruokaviraston tulee laatia ELY-keskuksille ohjeistus, millä periaatteella ELY-keskus kirjaa peltotukivalvonnan yhteydessä tehdyt hukkakauravalvonnat. Ruokaviraston tulisi antaa hukkakauravalvontaa koskeva ohjeistus samalla kun ohjeistetaan ELY-keskuksia kaikkien muiden Eviran ohjaamien toimintojen osalta.

ELY-keskusten ja kuntien yhteistoiminta-alueiden välisessä tiedonvälityksessä on havaittu ongelmia tilanteissa, joissa ELY-keskus löytää omassa valvonnassaan hukkakauraa. Mikäli tieto ei välity, jää saastunutta kirjaamatta hukkakaurarekisteriin ja käytännön torjuntatoimet mahdollisesti valvomatta. Asia on otettu esille kaikissa yhteistoiminta-alueiden ja ELY-keskusten AJO-käynneissä.

Eviran ja MAVIn asiantuntijoiden kesken aloitettiin syksyllä 2018 suunnittelu hukkakaurarekisterin uudistamisesta ja siirtämisestä uudelle sovelluspohjalle. Apuna on konsultoitu yhteistoiminta-alueen maaseutuasiamiehiä.

Hukkakauravalvonnassa otettiin käyttöön Puimuri-sovellus kumppanikäyttäjien (ELY, kunnat) yhteydenottoja varten. Järjestelmän idea on, että kysyjä valitsee aiheen ja järjestelmä ohjaa kysymyksen asianan perusteella oikealle taholle vastattavaksi.

6 VALVONNAN RESURSSIT

Kuntien yhteistoiminta-alueilta saadun palautteen perusteella osassa alueita hukkakauravalvonnan resurssit koetaan riittäviksi ja osassa riittämättömiksi. AJO-käyntien perusteella resurssien riittävyyteen vaikuttaa voimakkaasti se, miten YTA on organisoitunut valvonnan sekä alueen hukkakauratilojen määrää.

ELY-keskusten hukkakauraan kohdistuva valvonta väheni n. 10% verrattuna vuoteen 2017. On mahdollista, että muutos tai osa siitä johtuu suoritteiden kirjaamistavasta. ELY-keskukset tekivät hukkakauravalvonnasta yli 90% peltotukivalvontojen yhteydessä. Tähän sisältyvät suurimmalta osin myös torjuntasuunnitelmien valvonnat. Osa ELY-keskuksista on siirtänyt tukivalvontaan liittymättömät hukkakauralain mukaiset valvonnat kokonaan kuntien yhteistoiminta-alueiden tehtäväksi, josta johtuen ELY-keskusten suorittama pelkkä hukkakauralain valvonta jäi vähäiseksi.

Eviran resurssit suunnattiin ELY-keskusten ja kuntien yhteistoiminta-alueiden ohjaukseen, neuvontaan ja koulutuksiin. Evira tekee itse hukkakauraan liittyviä valvontakäyntejä tiloille vain erityistapauksissa, lähinnä siemenreklamaatioihin ja siemenviljelyksiin liittyen.

Hukkakauran torjuntasuunnitelmien laatimisesta ja siemenviljelysten hukkakauratarastuksista maksettiin yksityisille tarkastajille ja neuvontajärjestölle korvauksia 18 380€.

Resurssien käyttö ELY-keskuksittain

Taulukko 5. ELY-keskusten ilmoittamat suunnitellut ja toteutuneet suoritteet (tarkastukset) sekä valvontasuunnitelman toteutumisprosentit vuonna 2018.

Ely-keskus	suunnitellut suoritteet kpl 2018	toteutuneet suoritteet kpl 2018	valvontasuunnitelmassa asetettujen tavoitteiden toteutuminen %
01 Uusimaa	208	245	118
02 Varsinais-Suomi	140	105	75
03 Satakunta	78	78	100
04 Häme	100	91	91
05 Pirkanmaa	83	83	100
06 Kaakkois-Suomi	108	102	94
07 Etelä-Savo	51	48	94
08 Pohjois-Savo	65	61	94
09 Pohjois-Karjala	46	42	110
10 Keski-Suomi	57	59	103
11 Etelä-Pohjanmaa	124	126	102
12 Pohjanmaa	90	81	90
13 Pohjois-Pohjanmaa	57	50	88
14 Kainuu	18	18	100
15 Lappi	5	5	100
Yhteensä/keskimäärin	1230	1193	97

7 MUUTOKSET SEURAAVIEN VUOSIEN TOIMINTAAN

Eviran ja MAVIn asiantuntijoiden kesken aloitettiin syksyllä 2018 suunnittelu hukkakaurarekisterin siirtämisestä uudelle alustalle ja rekisterin toiminnallisuuden nykyaikaistamiseksi. Aikataulu on kireä, koska nykyisen hukkakaurarekisterin alustana toimiva vanhan tukijärjestelmän IACSin ylläpito on päättymässä.

Hukkakauravalvontaan liittyvät viranomaisille suunnatut materiaalit ja Eviran antama ohjeistus siirtyi uuteen Pikantti-ekstranettiin. Samalla poistui aikaisemmin ongelmana ollut tarve ylläpitää samaa ohjeistusta kahdella sivustolla. Kunnille ja ELY-keskuksille suunnattua ohjeistusta on uusittu havaittujen puutteiden ja saadun palautteen perusteella.

ELY-keskusten VASU-raportoinnin yhteneväisyyden puute on edelleen ongelma. On tarpeen luoda tiedonkeruun tavoitteisiin sopiva ohjeistus, miten ELY-keskukset kirjaavat mm. peltovalvonnan yhteydessä tehdyt hukkakauravalvonnat. Tutkitaan myös mahdollisuus, että tiedot saataisiin suoraan tietojärjestelmästä. Kaikkia viranomaisia koskeva kehitystyö on kirjattu taulukkoon 6 ja Eviraa koskeva kehitystyö taulukkoon 7.

Taulukko 6. Kaikkia viranomaisia koskevat toimenpiteet.

Toimenpide	2019	2020	2021
Hukkakaurarekisterin rakentaminen uuteen tukisovellukseen ja rekisterin käytettävyyden parantaminen Evira/MAVI	x	x	x
Ohjeistus ELYjen tukivalvojille hukkakauran leviämisen estämisestä tukivalvonnan yhteydessä	x	x	x
ELYn ja kuntien välillä siirrettyjen valvontojen toteutumisen varmistaminen	x	x	x
ELYjen peltotukivalvontojen yhteydessä tehtyjen hukkakauratarkastusten kirjaaminen	x	x	x

Taulukko 7. Eviraa koskevat toimenpiteet.

Toimenpide	2019	2020	2021
Hukkakauran torjuntasuunnitelmien tekijöiden pätevyystestaus	x	x	
AJO-käynnit ja koulutus kuntien yhteistoiminta-alueille ja ELY-keskuksiin	x	x	x
Ohjeet ja materiaalit viranomaisille saataville Pikanttiin, ohjeistuksen päivitys	x		x
Osallistutaan uusien digitaalisten valvontamenetelmien kehittämiseen ja käyttöönottoon tehtävään osoitettujen resurssien mukaisesti	x	x	x
Osallistutaan hukkakaura-asetuksen päivitykseen MMM pyynnön mukaisesti	x	x	x

sesti			
Toimenpide	2019	2020	2021
Kysely kuntien yhteistoiminta-alueille VASUn tavoitteiden toteutumisesta	x		
AJO-käyntien vaikuttavuuden seuranta rajatuilla uusinta-auditoinneilla		x	x